

مختصری از تاریخ جنبش روانکاوی

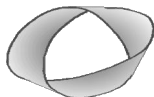
در سال ۱۹۰۸ چهل و دو روانکاو از کشورهای مختلف (آمریکا، اطریش، انگلیس، آلمان، مجارستان و سوئیس) اولین جلسه خود را تحت عنوان روان شناسان فرویدی در شهر سالزبورگ آلمان تشکیل دادند. دو سال بعد در سی مارس ۱۹۱۰ فروید به اتفاق **ساندور فرنزی**^۱ تشکیلاتی بنام **سازمان بین المللی روانکاوی**^۲ در شهر نورنبرگ بنیاد نهاد. این سازمان پس از مهاجرت اکثریت قریب به اتفاق روانکاوان ژرمنیک به آمریکا- که در پی بقدرت رسیدن هیتلر در آلمان صورت گرفت- نام ای.پ.ا بخود گرفت. میتوان نهضت روانکاوی را به سه دوره تقسیم کرد:

الف- سالهای تنهائی (۱۹۰۷-۱۸۹۶) که طی آن فروید با پشتیبانی عدّه معدودی به پایه ریزی شالوده روانکاوی همت گماشت.

ب- دوران «**کارل گوستاو یونگ**» که طی آن روانکاوی در سوئیس رخنه کرده جایی برای خود در کنار روان شناسی تجربی موجود در این کشور یافت. یونگ اولین کسی بود که در سال ۱۹۱۰ به ریاست سازمان بین المللی انتخاب شد. در نظر فروید یونگ وارث بلافصل او بشمار میرفت. ولی

^۱ Sandor Frenzi

^۲ Internationale Psychoanalytische Vereinigung (IPV)

A Persian site for psychoanalysis

چندی نپایید که اختلافات نظری آنها منجر به انفصال گردید و یونگ از روانکاوی فروید فاصله گرفته بتدریج **روان شناسی تحلیلی** خود را که بر پایهٔ وجهه نظری «ماوراء طبیعی» بود بنیان نهاد.

کارل گوستاو یونگ

ج- دورهٔ « آمریکائی » (۱۹۰۹-۱۹۱۳) که با سفر فروید به آمریکا آغاز شده پس از مهاجرت روانکاوان ژرمنیک الاصل به این کشور در ۱۹۳۶ گسترش یافت و تا به امروز ادامه دارد. پس از جدائی یونگ از فروید انجمن روانکاوی زوریخ منحل گردید (۱۹۱۳) و جای خود را به انجمن روانکاوی شهر لندن داد که بهمت **ارنست جُنز**^۳ پا بعرضهٔ وجود نهاد. سپس شاهد ایجاد انجمن های دیگری در سراسر دنیا هستیم: سازمان هلندی روانکاوی (۱۹۱۷) ، انجمن سویسی روانکاوی (۱۹۱۹) ، سازمان روانکاوی روسیه (۱۹۲۲-۱۹۲۸) ، انجمن روانکاوی هند (۱۹۲۲) ، انجمن روانکاوی ایتالیا (۱۹۲۵) که در ۱۹۳۸ منحل شده در ۱۹۴۶ کار خود را از سر گرفت، انجمن برزیلی روانکاوی (۱۹۲۷) ، انجمن روانکاوی پاریس (۱۹۲۶) ، انجمن روانکاوی ژاپن (۱۹۳۲) ، تشکل جمعی گروه های روانکاوی کشورهای اسکاندیناوی در ۱۹۳۴ ، سازمان روانکاوی آرژانتین (۱۹۴۲) و بالاخره انجمن روانکاوی بلژیک در ۱۹۴۶.

آی.پی.ای^۴ ابتدا (۱۹۱۰-۱۹۲۵) تنها به هماهنگ ساختن فعالیت های انجمن های مختلف اکتفاء میکرد ولی بتدریج حائز قدرتی روزافزون گردید تا آنجا که امروزه کنترل و بازرسی آنها را از طریق کمیسیونهای مختلف در سراسر دنیا بر عهده دارد. **آی.پی.ای** در طول حیات خود بحرانهای

^۳ Ernest Jones

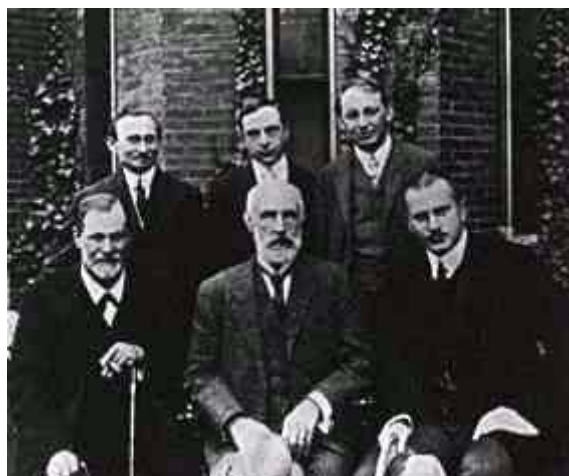
^۴ International Psychoanalytical Association (IPA)

A Persian site for psychoanalysis

گونگونگی را پشت سر گذاشته که از آن جمله است مسألهٔ مجادله انگیز رابطهٔ روانکاوی با علم پزشکی که در سالهای ۱۹۳۰-۱۹۲۶ جوامع روانکاوی را بخود مشغول داشت. پرسش بر سر این بود که آیا آموزش روانکاوی میبایستی به پزشکان اختصاص داشته باشد و یا آنکه حرفه ای است اساساً غیر پزشکی؟ فروید از طرفداران قاطع نظریهٔ غیر پزشکی بود. کتاب وی موسوم به *مسألهٔ روانکاوی غیر پزشکی*^۵ (۱۹۲۶) بهمین منظور نگاشته شده است. او در این کتاب فردی را که فاقد هرگونه اطلاعی از روانکاوی است بعنوان مخاطب خیالی خود در نظر می آورد و با او به گفتگو نشسته به آموزش روانکاوی به او می پردازد. بدین نحو فروید نشان میدهد که حرفهٔ روانکاوی هیچگونه نیازی به آموزش پزشکی ندارد.

اما روانکاوان آمریکائی و در راس آنها ابراهام بریل با شخص فروید از در مخالفت درآمدند و اصل را در ای.پ.ا بر قبول کاندیداهائی برای آموزش روانکاوی گذاشتند که به اخذ مدرک پزشکی نائل آمده باشند.

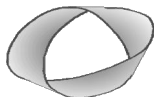

فروید و ابراهام بریل در دانشگاه کلارک (آمریکا)

این مسأله روانکاوان اروپائی را که اکثراً مخالف وجهه نظر پزشکی در روانکاوی بودند از همکاران آمریکائی آنها متمایز ساخت.

از جنگ جهانی دوم به بعد بتدریج دانشگاههای مختلف در سراسر دنیا به ایجاد رشتهٔ روان شناسی پرداختند و حرفهٔ روان شناس رسمیت یافته با روان پزشکی از در رقابت بر آمد. لذا روان پزشکی که همواره روانکاوی را شعبه و بخشی از خود می انگاشت در مقابل روان شناسی که

^۵ *Die Frage der Laienanalyse*

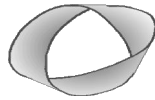
A Persian site for psychoanalysis

اکنون مدعی الحاق آن به رشته خود بود قرار گرفت. طرفداران فروید، که روانکاوی را حرفه ای غیر پزشکی میدانستند، ناگزیر مبارزه خود را به روان شناسی نیز گسترش دادند. نهضت روانکاوی لکانی در فرانسه و توسعه آن در اروپا و آمریکای جنوبی موجب تقویت وجهه نظر فروید گردید. اما در حال حاضر بیم آن می رود که روانکاوی یک بار دیگر بصورت شعبه ای از روان پزشکی در آید بخصوص که بعلت بحران اقتصادی افراد برای استفاده از بیمه پزشکی بدان گرایش دارند که به روان پزشکان رجوع کرده از پرداخت هزینه روانکاوی خود معاف باشند. حال آنکه یکی از اصول روانکاوی مبتنی بر ضرورت پرداخت هزینه روانکاوی از سوی خود فرد بوده هرگونه دخالت را از طرف فرد یا مقامی ثالث در حیطه روانکاوی مخالف مبانی آن میدانند.

ژک لکان

علیرغم اختلافاتی که میان انجمن ها و سازمان های متفاوت روانکاوی در سراسر دنیا وجود دارد، همگی در رعایت دو شرط عمده برای حرفه روانکاو اتفاق نظر دارند: ۱- روانکاوی شخصی که ایجاب میکند که فرد روانکاو خود مورد روانکاوی قرار گرفته باشد ۲- انجام چند مورد روانکاوی تحت سرپرستی روانکاوان تایید شده. علاوه بر این دو شرط عمده، روانکاو بنحوی از انحاء کار خود را پیوسته تحت کنترل روانکاوی دیگر قرار داده از او در هدایت حرفه خود بطور مستمر مدد میطلبد. زیرا که روانکاوی حرفه ای دقیق و بغرنج بوده هرگز نمیتواند بکلی فرد روانکاو را از خطاهای حرفه ای مصون نگهدارد.

A Persian site for psychoanalysis

نکته دیگری که لازم است در مورد حرفه روانکاو خاطر نشان گردد اینستکه روانکاو با شرکت فعال در انجمن های مختلف، ایراد سخنرانی، انتشار مقالات و نوشته های خود همواره بر آن خواهد بود که حجیت خود را مورد تایید همکاران خویش قرار داده در امر انتقال روانکاوی به نسل های بعدی سهمی بسزا داشته باشد.

حال با توجه به آنچه گذشت درک این امر دشوار نخواهد بود که چرا روانکاوان بخصوص در فرانسه پیوسته از برسمیت شناخته شدن حرفه خود توسط دولت سرباز زده اند.

